

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

Всеукраїнський круглий стіл
«Корпоративна звітність про соціальну відповідальність в Україні та ЄС»

ЕВОЛЮЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Аліна ФЕСЕНКО

21 березня 2023 року

КИЇВ

ЕВОЛЮЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ

до 80-х років
XX ст.

- Фінансова звітність

до 20-х років
XXI ст.

- Фінансова звітність
- Нефінансова звітність (активний розвиток нефінансового звітування, різноманітність нефінансових звітів, поява звітування про соціальну відповідальність, становлення звітності у сфері сталого розвитку за стандартами GRI)

з 20-х років
XXI ст.

- Уніфікація, спрощення та інтеграція корпоративної звітності

КОНЦЕПЦІЇ, ЩО ВПЛИНУЛИ НА ЕВОЛЮЦІЮ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ

- ▶ Найбільший вплив на еволюцію корпоративного звітування в ХХ столітті виявили **концепція корпоративної соціальної відповідальності та концепція сталого розвитку.**
- ▶ В 90-х роках **Джон Елкінгтон** (дослідник та автор книг з питань корпоративної відповідальності та сталого розвитку) **запровадив поняття «потрійного критерію»,** що передбачає врахування під час ведення бізнесу **«трикутника рівноваги» між економічними, екологічними та соціальними цілями розвитку і результатами діяльності компанії.**
- ▶ У 2004 році вперше використаний термін **ESG (Environmental (екологічний), Social (соціальний), and Governance (управління))** у звіті «Who Cares Wins», підготовленому фінансовими установами за ініціативи ООН.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ РОЗВИТОК ЗВІТУВАННЯ

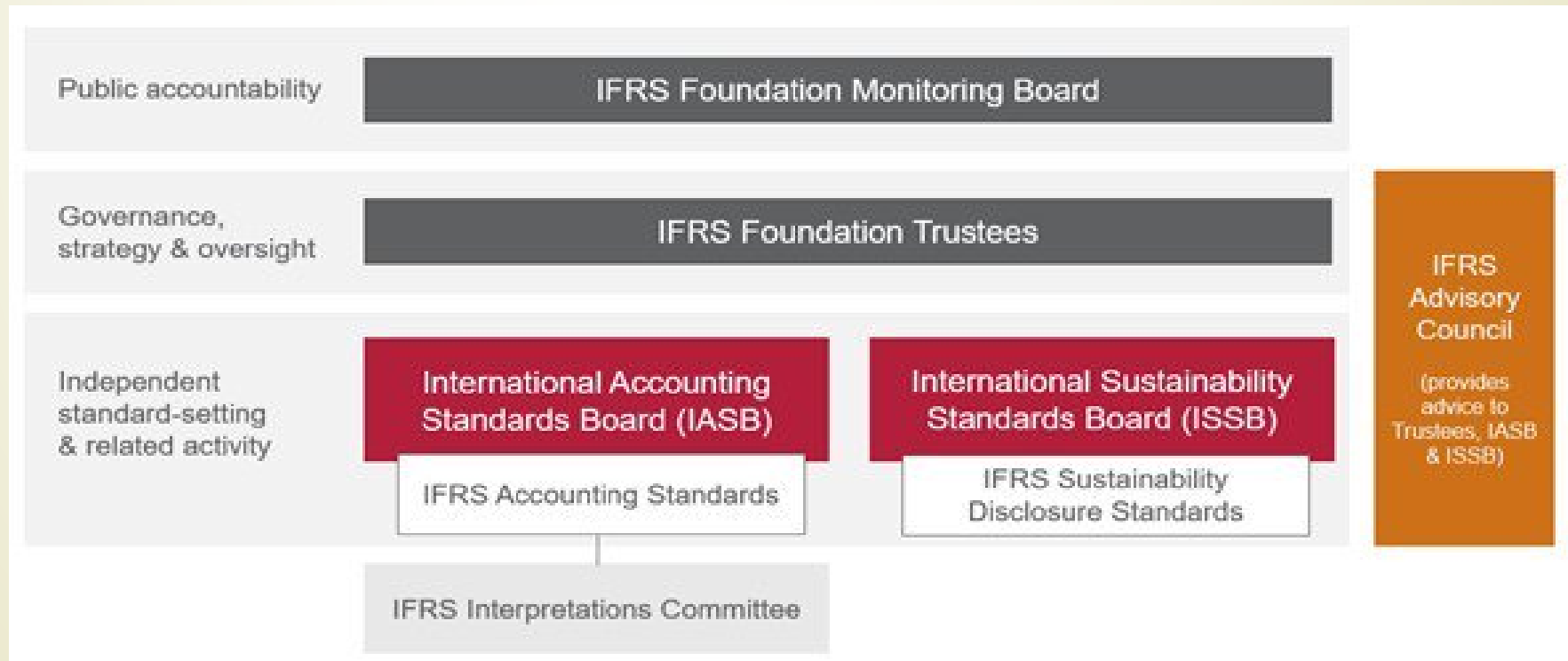
№	Нормативний документ	Рік прийняття	Основні положення
1.	Рекомендації TCFD	2015	Розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом
2.	Директива 2014/95 / ЄС Європейського Парламенту та Ради ЄС	2014	Розкриття нефінансової інформації великими підприємствами та групами в ЄС
3.	Концептуальні основи інтегрованого звітування	2013	Основні елементи, принципи складання інтегрованої звітності
4.	Стандарти обліку в сфері сталого розвитку SASB	2011	Підходи до розкриття інформації у сфері сталого розвитку, галузева спрямованість
5.	Керівні принципи підприємницької діяльності в аспекті прав людини ООН	2011	Добровільні зобов'язання підприємств з дотримання прав людини
6.	Стандарт ISO 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності»	2010	Основні принципи соціальної відповідальності
7.	Звіт за стандартом AA1000	2003	Складання соціальної звітності компаніями
8.	Глобальний договір ООН	1999	Принципи відповідального ведення бізнесу
9.	Стандарти GRI	1997	Керівництво зі звітності у сфері сталого розвитку
10.	Стандарти Саншайн	1996	Формат представлення інформації у сфері сталого розвитку
11.	Стандартизований звіт за ISO 14000	1996	Звіт про екологічний компонент соціальної відповідальності
12.	Екологічний стандарт EMAS	1993	Система екологічного менеджменту та аудиту
13.	Керівні принципи для багатонаціональних компаній (OECD)	1976	Стандарти відповідального ведення бізнесу на міжнародних ринках

УНІФІКАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ

- ▶ У вересні 2020 року Міжнародна рада з інтегрованої звітності, Рада зі стандартів бухгалтерського обліку у сфері сталого розвитку, Глобальна ініціатива зі звітності, Рада зі стандартів розкриття інформації про клімат, Міжнародна організація CDP оголосили про наміри об'єднати свої зусилля в питанні уніфікації та спрощення системи корпоративної звітності, розробки глобальних стандартів звітування про стійкість.
- ▶ В червні 2021 року Міжнародна рада з інтегрованої звітності та Рада зі стандартів бухгалтерського обліку у сфері сталого розвитку оголосили про своє злиття та створення Фонду звітування про вартість.
- ▶ Основними інструментами Фонду звітування про вартість є: Принципи інтегрованого мислення, Концептуальні основи інтегрованого звітування та Стандарти обліку у сфері сталого розвитку.

РАДА З МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

- У листопаді 2021 року відбулося приєднання Ради зі стандартів розкриття інформації про клімат до Фонду МСФЗ.
- У листопаді 2021 року оголосили про створення Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку та розпочалися консультації з розробки стандартів зі сталого розвитку.

РАДА З ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

- ▶ У серпні 2022 року Фонд МСФЗ оголосив про завершення консолідації Фонду звітування про вартість у Фонд МСФЗ та створення Ради з інтегрованої звітності.
- ▶ Рада з інтегрованої звітності є консультативним органом для опікунів Фонду МСФЗ, Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку.
- ▶ Метою її діяльності є надання рекомендації щодо інтеграції фінансової звітності та звітності зі сталого розвитку, застосування принципів і концепцій інтегрованого звітування в проєктах та стандартах.

ПРОЄКТИ СТАНДАРТІВ IFRS S1 ТА IFRS S2

- У березні 2022 року Рада з міжнародних стандартів сталого розвитку випустила для громадського обговорення:
- **Проект стандарту IFRS S1 щодо загальних вимог до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком;**
- **Проект стандарту IFRS S2 щодо розкриття інформації, пов'язаної з кліматом.**
- **Підготовлені на основі:**
 - Стандартів обліку в сфері сталого розвитку SASB;
 - Рекомендації TCFD щодо розкриття інформації, пов'язаної з кліматом;
 - Концептуальних основ інтегрованого звітування.
- Вказані стандарти планують прийняти наприкінці другого кварталу 2023 року.
- Розробляється **Таксономія розкриття інформації про сталий розвиток за МСФЗ** (проект опубліковано у травні 2022 року).

ДИРЕКТИВА ЄС ЩОДО КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК

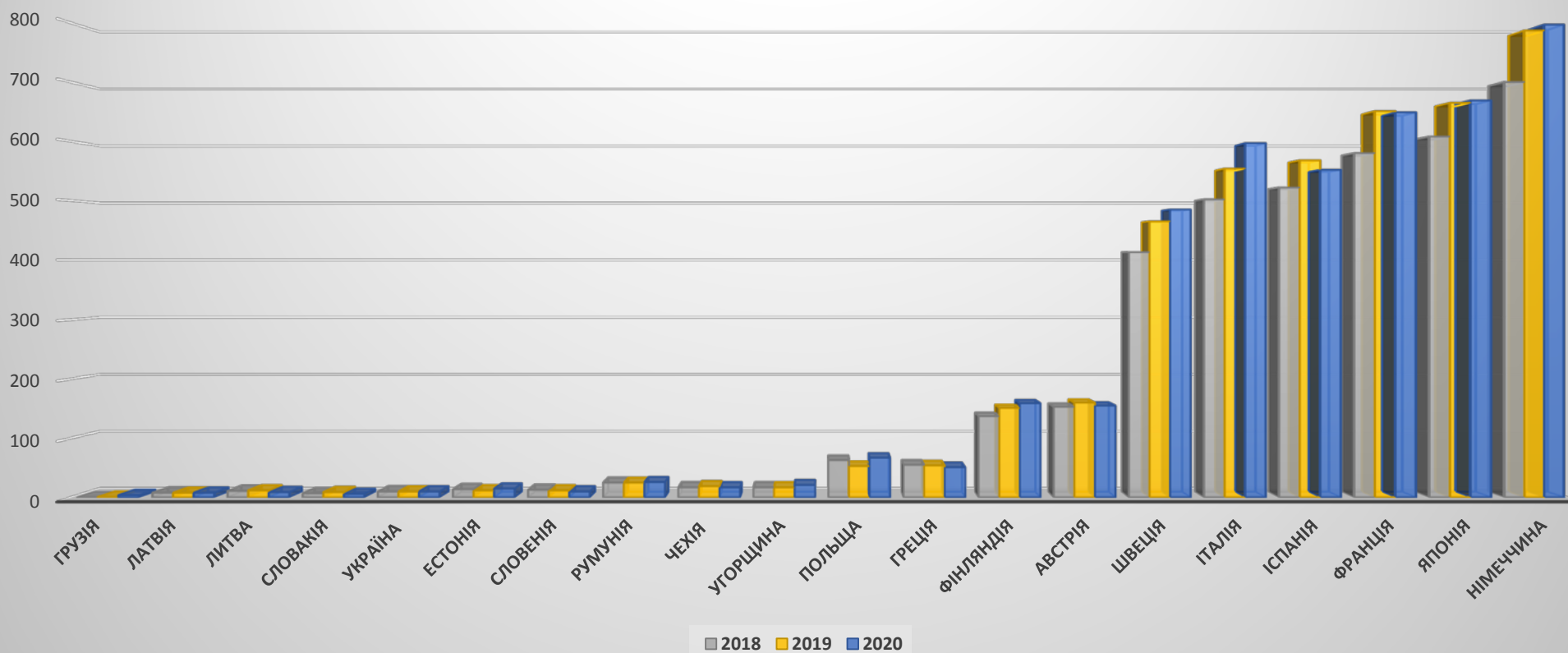
- У грудні 2022 року опублікована Директива ЄС щодо корпоративної звітності про сталий розвиток.
- Компанії повинні будуть вперше застосувати нові правила для звітів, опублікованих у 2025 році.
- Директива передбачає розкриття компаніями інформації про:
 - екологічні питання;
 - соціальні питання та ставлення до працівників;
 - дотримання прав людини;
 - боротьбу з корупцією та хабарництвом;
 - різноманітність у радах компаній (за віком, статтю, освітою та професійною підготовкою).
- Звітність має бути завірена акредитованим незалежним аудитором.

ПОШИРЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ

(за даними вебсайту Corporate Register)

- Найбільшу кількість корпоративних звітів (звітів зі сталого розвитку та інтегрованих звітів) складають та оприлюднюють компанії в США, Великій Британії, Німеччині, Японії, Франції, Іспанії тощо.

Розподіл країн за кількістю поданих корпоративних звітів
2018 - 2020 роки

	2018	2019	2020
Грузія	0	1	4
Латвія	8	8	8
Литва	11	12	9
Словакія	7	9	6
Україна	10	10	10
Естонія	14	12	15
Словенія	13	12	10
Румунія	25	25	26
Чехія	17	19	17
Угорщина	17	17	21
Польща	63	53	67
Греція	55	54	51
Фінляндія	137	151	159
Австрія	153	160	155
Швеція	413	465	485
Італія	502	554	597
Іспанія	522	568	552
Франція	580	651	649
Японія	608	665	669
Німеччина	700	787	797

КОРПОРАТИВНЕ ЗВІТУВАННЯ В УКРАЇНІ

- **Розвиток корпоративного звітування в Україні** стимулювало приєднання компаній до Глобального договору ООН, впровадження в свою діяльність Принципів відповідального ведення бізнесу та Цілей сталого розвитку.
- **Мережа Глобального договору ООН в Україні** налічує **114 компаній**.
- **Перший звіт з корпоративної соціальної відповідальності** в Україні опублікований у 2005 році компанією «Систем Кепітал Менеджмент» (СКМ).
- **Перший звіт за стандартами GRI** опублікував банк «Надра».
- **За період з 2016 по 2020 роки** за даними вебсайту Corporate Register корпоративну звітність (звіти зі сталого розвитку та інтегровані звіти) в Україні складали **24 компанії**.
- **Загальна кількість опублікованих звітів** (звітів зі сталого розвитку та інтегрованих звітів) за цей період – **136**.

Дякую за увагу!